

У
Н
И
В
Е
Р
С
И
Т
Е
Т
С
К
А
Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

СТАРМАЛИ

У Новоме Саду 10. августа 1889.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10 — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду Ручнописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Kamenic. (Srem) Syrmien). — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду, из Србије књижари Валожића Београд и Ниш. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда.

Побри Стеви Каћанском.

(Опет, после тридесет и толико година.)

Хе, давно је то било, када ти певах млад.
Оседело нас време — и још нас кињи јад.
Своме смо јаду вични, он је већ испеван,
Ал равс српског рода тиште нас сваки дан.
И кад се анђ'о среће насмеши на наш род
Одмах и демон раздора у цвету гуши плод.

Шта ли сам и шта пута гледао салик твој,
Питао ветар јужни: шта ради Стеван мој?
И што сам чуо беше срцу ми утеха
И желио сам раду твоме успеха.
Чуо сам да си крен'о најлепших жеља лист
И да је здрав и сважан и светао и чист, —
Добаци' га не мога ти пред ова мога вид,
Јер висок ли је, брајле, хинески овај вид.

Па шта си сада поч'о — чуо сам — и то смеш:
Стао си међу браћу да раздор жигожеш,
С кима те веза веже тима си рек'о љут:
Овако с' даље не сме, то није српски пут.
Збориш им: коме шкоди страначке страсти зор,
Показујеш куд води захукав неразбор.
Лековито се хори твој мушки српски глас,
На твоја уста збори Србије драге спас.

И то ме к теби вуче из мога злобода,
— И ја би чисто хтео соколит' сокола.

Јест', има нека авет што на нас ваходи
Јер је од себе гурају свеснији народи,
И та нам ноге пута и руке везује
И Српству уши глуши да разбор не чује.
Док заглух овај траје не вајде савети —
И ти се, побро, бориш са овом авети.

Бори се, побро, бори се, ти ћеш то умети, —
Србија ј' самосвојна, можда ћеш успети;
Упућуј страсне гласе у једног духа склоп,
Прибирај слабе класе у један јаки сноп.

Србија ј' самосвојна, подесна ј' њива тз,
и твоја реч ће можда истребит' семе зла, —
Ал шта ћу, болан, овде, како ћу, шта ћу ја — —
— — — — —

Мало ти, побро, рекох, ал задовољи с' тим,
Више ћу рећи немо када те загрлим.

Змајован.

Ово-оно.

О сазиву народног сабора за избор патријарха не чујемо ништа; — сад или смо ми глупци, или су Маџари у Пешти немци, или су Немци у Бечу маџарци, или власници и државници наши, кувајући нам попару европског мира немају каде (да у њој сперу своје старе грехе), или што Авђељевићев гроб још није побушен, него је још и пробушен, па из њега куљају с-авети, како би он радио у подобним и преподобним приликама, — или је од наших привилегија роми даба направио јастук, на којима је при(ви)легао, те на њему слађе спава него Мориц Паја (новосадски посланик) на угарском сабору, — или се чека да „Застава“ и „Браник“ иступе зубе у међусобној борби, — или је обећано нашим кукавним посланицима српског имена и презимена, да ће се дочеати њихов (т. ј. куков) дан, па да се запитају треба ли народу још и патријарха кад има тако брчних и бркатих и брадатих заступника, — или отац Василијан још није прикупио доста белих пара за црне дане, — или је аутономија наша послана на париску изложбу, где јој се сви вештаци и вештице чуде и диве,

— или темишварски владика још није сазрео за наименовање, — или су чивутски новинари доказали, да њима у опште не треба рацког патријарха, не треба им одљуд (ма био и одљуд) — или је Радић постао тајни саветник, па саветује: Wort-a-pis! таљиге, док ја спреим батар, — или се чека док се Мраша подмлади, — или се и горе усвојила она изрека: *што горе то боље*, — или — или — или — но кад бих хтео продужити, од тога би се могла направити читава илијада, са иљаду и још више јада. — За то ћу овде мало застати да се одморим, јер и од дугог чекања људи се уморе, — а ово што сам написао већу ни прахом засути, јер нашто сипати у море песак.

„Застава“ је назвала вође „неверама“; она је тиме омашила цел, јер то је учинило да сад имамо још више невера. Ето н. пр. и ја не верујем да су вође због тадање млакости, која је претила да епидемијом нашом постане, заслужили тако крупну титулу. „Невера“ је крупна титула. Вук Бранковић је покупио све велике титуле свога доба (онда није излазило „Наше Доба“), и тек напоследку дао му је народ ту најкрупнију титулу „невера“. А ми, демократи, ако хоћемо да се додацујемо са титулама, могли би се задовољити са мало ситнијима, бар донде, док не роде наше мајке (које су приличне нероткиње) толико официра, да можемо старе у панзију бацити, заједно са колајнама, које су мучно и праведно заслужили.

Млакост је било, то је истина, и ако није баш света истина. Млакост је ретко кад врлина, баш као и хладноћа, ал не треба ју за то топом загревати. Ето и Јаша Томић расправу своју о сабору 1879. и о вођама пише хладно и академички, али баш такој

хладној академичкој расправи не доликују наслови, од којих већа српска деца (и саме гимназисте) могу фрас да добију. Па шта из тога бива? Јаша је наводио факта и разлагао је како је знао. То се пажљиво читало, јер засеца у битност нашег народног живота и чекало се, да се са друге стране факта фактима, разлози разлозима побију, — али где ћеш ти Србију купити мирноће душевне, да се с тобом хладно разговара, кад му унапред опсујеш оца или матер или кад га назовеш невером. И онда се тек публици, која би у тој ствари хтела да изиђе на чистину, навуче клумска магла на очи, кад од оптужене стране у место дебата чује само *ebbada!* у место разложити чланака чује само „Гласе из Срема“ шпикован са пословицама „грош хип, грош хер“ (на које се „Стармали“ у шаљивом друштву ни мало несрди), — у место реплике *ad rem* чују се нове оптужбе *ad rem*, на које опег „Застава“ као заливена ћути.

Ал шта се поправимо, — ако не на овом а то на оном свету, где нема штамарија, ни журналистике, ни позива на претплату.

Но код „Бранића“ се већ олажа поправљање. Ако се вођама у грех уписује негдашња млакост, сад већ орган истих вођа на Јашине чланке уме да дође тако у ватру, да би од те ватре, кад би се праведно поделила, доста било не само „Застави“, него би претекло још и за „Вражје Доба“ и за „Турски Народ.“

П у с л и ц е.

□. Што је Буланжэ осуђен на вечиту депортацију, томе се Блмарк највећма радује. Но лакше је ухватити узрок његове радости у Берлину, него самог Буланжера у Енглеској.

ПОДЛИСТАК.

Из војничког света.

Хумореска. Преведена са немачког.

„Овим, господо, закључујем наредбе за сутрашњи дан, још ми вам је приметити, да је моја дивизија добила налог да она отпочне маневру, којој ће можда присуствовати и сам земаљски командант. А да не би било уштрба тачности и једноличности у поступању, г. генер. мајор пл. Седлер маркира ће тачно у 7 сати у јутру почетак маневре „давањем фанала“ на брегу Крстовцу.

Захваљујем вам господо и збогом!“

Дивизионар је салутирао, генерални штаб се разишао, штабски официри одјурише својим одељењима а бригадир, којем је поверен био последњи налог, као да се дао у бригу, па је полако корачао на страну.

Он се узалуд домишљао у којој се регименти налази то „фанале“, то је само извесно знао да тога зеља у бригадској канцеларији нема. Тако нерасположен дође к својој бригади, једило га је, што му не може на ум да падне шта је управо „фанале“, ал на последак утешио се утехом: „то ће без сумње знати региментски команданти.“

„Господа региментски команданти!“

Обрштари изјаше пред а њ.

Бригадир, пошто је изложио распоред суграшњег дана заврши са овим налогом

„А преко свега мојој је бригади пала у део велика почаст да при сутрашњој маневри, којој ће без сумње присуствовати и господин земаљски командант „давањем фанала“ означи почетак маневре. А што је за то потребно за то ћете се постарати ви господин обрштару Ленц.“

Обрштар, који се приближује новом аванману, никад неће од свога предпостављеног затраживати којеква разја шњења, па макар му ствар, о којој је говор за сада била посве непозната, — он ће на свашта понизно одговорити: „Биће по заповести, господине генерални мајору!“ ал то ће рећи са таким поуздањем, као да му „фанале“ већ у џепу стоји.

Тако је и сад урадио. Ал кад се вратио регименти онда је викнуо:

„Господа батаљонски команданти!“ А кад се ови искупили рече им: „Господо моја, моја је регимента одликована леиом почашћу, она ће на сутрашњем маневру, којој ће присуствовати и сам господин земаљски командант у седам сати у јутру на брегу Крстовцу означити почетак маневре. Вама, господине мајору Дитрих, дајем налог, да то тачно извршите „давањем фанале.“

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

Г. Депортација не испада увек сретно за руком. И карловчани су хтели у цркви сахрањеног Анђелића у порту да депортирају, али то су морали оставити до бољих времена.

Д. Милан гроф Таковски отпутовао је „муњевитим влаком“ из Београда. Ако има какав још муњевитији влак, тиме треба да се краљица мати своје сину врати.

Д. И прва и друга муњевитост расчистиће ваздух у Србији.

Ж. Отац Василијан желео је негда да постане румунским владиком. Ако Румуни за њим уздишу, радо ћемо им га поклонити, али са условом, да нам га други дан не врате.

З. Обога пазвачког Шмауда, што се усудио српско вар. позориште погрдама врећати, ваљало би затворити, али у какву менаџерију. Силян би народ ишао на тај хец, и овда би тек имала смисла она лепа пословица: грош хин, грош хер, да видимо и то звер.

Ч. Један је Енглез измислио апарат против болести срца. — Код нас кад се срце разболи лечи се простим пољупцима, без икаква апарата.

Ц. Ја не знам за што су Пери Тодоровићу дали надимак „фрајлица“, и то сад, кад нити је фрај, нити има лица (образа).

4. Како се то от, Василијан сетио да потврди избор новосадског проте? А ми већ и заборавили да смо га изабрали.

Ѕ. Ових дана много се помињала бугарска независност. То се сад свело на праву меру, — од те велике речи остао је Бугарима само нос (Фердинандов), — ал тај бар није постидан.

у једни „Заставаши“ а други „Браниковци“.

Спира. Имаш право. Од таквих учитеља имамо се и ми други чему научити.

Ђира. Алал им вера!

Спира. Ко ме то?

Ђира. Учитељима, који су недавно држали скуп свој у Новом Саду.

Спира. А што их тако хвалиш?

Ђира. Ти су се људи тако мирно и братски договарали, и свој посао отаљали, као да ни-

Званичан стил.

Бирташу Аћиму Водолији допушта се овим, да сме у својој новој механи госте дочекивати, клати, пећи и кувати, вино и ракију точити, и то све по ценовнику, који ће му овај уред доставити. Има се одма на зид приковати и не сме се дотле скинути док се дурги не обеси...

У Глушцима, двајест левог фебруара исте године.
Опћински кмет

ЗАРИЈА ВОЛОВИЋ с. р.

Преписао из не-званичног акта:

Др. Казбулбуц.

„Давањем фанале!“ усуди се запитати мајор.

„Господине мајоре!“

У те две речи: „Господине мајоре!“ лежи читава година мргодних ватрометних знакова, и за то се господин мајор одмах тргнуо поправивши се са овим речима: „Фанале ће бити најтачније — глагол који је овом ставу фалио, мајор је прогутао, јер није знао да ли се то „фанале“ зида ил се дува ил се окреће, шта ли се с њиме ради. А његов шеф га мирно и поносно остави у његовом недоумљенију.

„На срећу моју“ калкулирао је г. мајор „имам ја у томе батаљону капетана Лајтенберга, он је био придељен генералном штабу, пак ће за цело знати шта се ради са тим проклетим „фаналом“; а ко зна можда је то какав коњ, — но коњ не ће моћи тако јако вискати, да цела војска чује. Али ништа, ту ћу бити ја на челу мога оделења.“

Мало за тим подиже свој глас мајор Дитрих.

„Господа компанијски команданти! — Господа моја! Мој се батаљон достојао ванредне среће, при сутрашњој маневри, коју ће и сам господин земаљски командант са особитим интересом посматрати, мој је батаљон определен да закаже одпочивање. То ће се извршити „давањем фанале“ на врху брега Крстовца и то тачно у 7 сати у јутру.

Да „фанале“ добро за руком испадне, за то ми је одговоран г. капетан Лајтенберг.“

„Молим понизно, господине мајору, шта је „фанале?“

„Господине капетане Лајтенбергу! Ви ме видите врло изненађена. Даклем ви ни то још не знате шта је „фанале.“ Са овим несмишљеним питањем изнели сте на видик своје ужасно незнање и то службено пред толиком господом. Ја хоћу за сада, у вашем интересу да верујем, да је узрок томе ваша случајна заборавност, иначе би вам, иначе, иначе, — али то нек вам је последњи пут — Праштам се, господа моја!“

„Но то ће бити красна ствар,“ умовао је у себи пренеражен капетан. „Од како ме је мајка родила, никад мога века нисам чуо ништа о каквом „фаналу“; — а сад треба да га издам; али коме? како? на који начин? — Можда ће ми га сутра ко год донети. Али халт! још није све пропало, — имам ја у компанији лајтнанта Грефа, он је скоро изишао из академије. Он то мора знати.“

Звиждукајући врати се капетан Лајтенберг својој компанији.

„Господа компанијски официри! — Господа моја, велика, неочекивана почаст излила се на моју компанију. Сутрашња маневра, коју и господин земаљски командант са нестрпљењем ишчекује, почеће се са једним „фаналом.“

Досетке, наивности и др. из дечијег света.

Била „јаузна“ код „фрајла“ Маре, па и мој пријатељ Васа је био на истој. Имао је он врло велике ноге, то приметила и мала Вида па ће га запитати пред целим друштвом:

„Браца Васо! јел' то све нога у ципели?!“

Ј. Воцин-Мањин.

Мати. Море, Гојко, ти се ниси умивао већ неколико дана. Данас се мораш умити.

Гојко. А за што?

Мати. Данас ће нам доћи госпоја кума у посету.

Гојко. Е, ал ако не дође!!

Д у г с а н.

Кад је Лаза Бачић већ и двадесет седму игранку у месеојејама претурио, дође кући, у тој намери, да ће сад 40 дана и 40 ноћи спавати.

Око четир сахата изјутра мало задрема, у 5 сахата већ су трзали звонце на капији. Лаза је проклињао сваки онај стан, који је поред капије и гунђајући покрије се преко главе покривачем.

Сан га опет савлада. У јутру од 6 до 8 сахата сви чивути прођу из гушњије улице и стану се разним гласовима дерати „хандле!“, пролазивши поред Лазиног прозора. То је опет нашег Бачића узнемиривало и тако неје могао све до 9 сахата заспати.

Тек што је мало задремао, али једна сељанка с јајима уђе му у собу и зацита га, хоће ли купити јаја? Лаза се проде е у љутини, на што се жена тако уплаши да испусти котарицу с јајима и тако се 107 јаја претворе у кајгану. Сад су се обоје дерали по соби, Лаза у свом једу, а пиљарица у тузи за јајима, дерали се што игда могаше.

Тај „фанале“ има да изда моја компанија у јутру у 7 сати на врхунцу брега Крстовца. Господине лајтнанте Грефе! Ви сте, истина бог, најмлађи офисир у нашем одељењу, али у толико ћете се почаствованим осетити што баш вама тај посао поверавам. Ви ћете у означено време „издати фанале.“

„Господине капетане, молим покорно, шта је то „фанале?“

„Го-спо-ди-не лајтнанте!!! Чујем ли ја добро?! Ви — данас — овде признајете да не знате ни шта је „фанале,“ — па молим ја вас, шта сте ви онда учили у академији? — Ја се надам да ћете ви своју мисију најтачније извршити и тиме да ћете ми заштедити непријатну дужност, да ту вашу крајну игноранцију пријавим вишој власти. — Захваљујем, господо!“

„Ово неће на добро изаћи“ философирао је престрављени академичар лајтнант Греф, „где да набавим тај „фанале?“ а кад га не могу набавити, не могу га ни издати; а ако га не „издам,“ неће бити маневре. Ако до довече не нађем, или ако се чему бољзм не досетим ја ћу сутра у 7 сати наредити, да цео цуг на све голо виче: „фанале!“ — то ћеду сви чути, па онда се може почети маневра.“

Лаза да пиљарици 4 форинга за јаја, да би је се само отресао, но она стане и разбијена јаја купити, а неје хтела никако да оде. Лаза је замоли да се већ једаред торња, али да и њему мало кајгане остави, и рече јој, да и онако од тих јаја не ће моћи више бити пчиљи, па јој још једну банку поклони. Жена се напоследку удаљи и Лаза закључа врата.

Али још се није ни од врата удалио, а већ је неко лупао. Један амалин га поздрави, који је носио две вреће пуне старог гвожђа. — Лаза је плакао од јада, па онда ухвати амалина за уши и баци га под капију. — Тако му и треба, што је врата помео.

Сад опет дође мала Мара са метлицом, да јаја почисти и стане незграпно лупарати.

Још и ово. . .

Лаза замоли Мару да га остави у миру, па макар сва јаја морао сам појести, само нека га не узнемирава више.

Мара уплашено отрча на поље: а јунак ове приче опет закључа врата и обадва увета запуши памуком. Али спавати ипак није могао.

Сад су опет кола овамо онамо ишла и тако лупала, да је сиромаш Лаза морао извадити из ормана сок од мака, који је ту стајао још од колере а којим се могло четрдесет болесника излечити од колере, па целу флашицу на једанпут испије.

Од тог сока заспи. У један сахат опет су лупали на Лазина врата. Никако одговора. У два сахата опет су лупали. Забадава. У пет сахата пробију врата у име суда, у седам сахата већ су га однели у болницу, где је одспаво, ако не четрдесет дана, а оно више него четрдесет сахата и кад се пробудио болничари су бегали од њега, јер је ужасно заударо на мак.

Превео

С. Стапарац.

После мучне непроспаване ноћи подигне се пред зору из одра свога несретни лајтнант Греф, — али сад се осећао тако исто беспомоћан као и синоћ. Превргао је разне ратне књиге и бојне извештаје, али нигде не нађе ни помена о томе дерном, пустом, проклетом „фаналу.“

И он се са својим цугом упути на брег Крстовца, ђутањем прекривајући своје очајање. Уз пут причаше неком старом потчаснику да се у 7 сати на врху брега има издати „фанале.“

Већ су стигли на врх брега. Још само неколико минута, па треба да се да знак започетку маневре. Лајтнант је већ мануо ону замисао о викању „фанале!“ Главни део трупе био је од њега удаљен на своја два сата хода, и то у једној долини, — па за цело не би се онде ништа чуло, ма се сва грла његових војника од вике одерала.

„Шта ће сада рећи онај, коме треба да „издам фанале,“ кад чује, да ја тога зеља и немам.“

И он је стајао као окамењен, гледао је мугним погледом у даљну даљину а премишљао је о судбини, о будућности својој, која му не изгледаше ни мало ружичаста — кад на једаред зачу се глас старог потчасника, који му довикну:

Месец и жене.

(ПРЕВОД.)

У многоме жене лепе,
на месец нам личе
обоје се својим сјајем,
поносе и диче.

Обоје су час румени,
а за час побледе,
а обоје са висине,
на цео свет гледе.

Обоје нас развеселе,
кад се на нас смију,
обоје нас озлоједе,
кад се од нас крју.

Обоје су онде, где се,
ведри и облачи,
а и једно, к'о и друго
себи све привлачи.

То је тако... Сад би хтео,
да се уз то каже,
у чему се жена лепа,
с' месецом не слаже!

Месец воли, к'о што знамо,
само четири мене,
а сваки час мењале би моду
наше лепе жене!

Др. Казбулбуц.

Из Баната.

Пре неки дан отидем у госте шогору у Банат. Он случајно није био код куће већ у винограду са целом својом породицом. Док је кочијаш коње сместио изиђем

„Господине лајтнанте, хоћемо ли већ запалити „фанале?“

„Анђеле! Спаситељу! Запалити, — хоћемо ли запалити? пали, брате, запали ако хоћеш и цео брег, — само се пожуре, јер још само један минут имамо до 7 сати.“

„Удесићемо ми све.“ И старац зграби са оближње њиве руковед сухих житних класова, саплете од њих дебелу гужву, обеси је на једну грану, загребе по својој једној жигицом, крсац, и запали њоме гужву, која је наскоро планула живим пламеном, — ал било је и дима толико да смо сви морали кашљати.

„Па шта ви то радите?“ питао је лајтнант зачуђен.

„Па то је,“ поучи га подофисир „то је „фанале;“ кад се „фанале“ запали онда се отпочне маневра, тако смо ми радили пре своји четрдесет година, после је то изашло из моде, јер рекоше: свако оделење треба и само да зна кад је рок да се почне. Ја сам још онда говорио да то неће моћи бити, — и ето, сад смо опет дошли на старе ните, сад се опет пали „фанале?“ — Чујете ли, господине лајтнанте, чујете ли, ето нам се већ одазивају, ето већ пуцају.“

на сокак и почнем разгледати село. Наједаред поче добошар добовати и свет (највише деца) поче се око њега купити да чује, шта је ново, па и ја наперим своје уво мислећи, можда ћу што и за „Стармали“ „штофа“ добити, и нисам се преварио. Пошто се сит надобовао — отпоче добошар крштећим гласом из неке артије читати:

1.) Даје се на знање сваком, да је шваба Киндерман изгубио хоме кад је иш'о на буч у Сајану, исте длаке ко ча' Андријина доруша, а има жиг да опростите сви, који сте овде, ко год писмо покој, ко докаже код кога је — добиће лотре диња.

2.) Касалин Иштван спустио месо, на козару може свако пробати.

3.) Дошли комендијаши у село да се продуциру, да скачу, игру, певу и члову, шта ко да, уће унутри, ал поњаву није слободно брисом бушити, ко се увати — добиће штроф.

4.) Има код општинске куће један дороц стари ако се нађе газда пек да касиру Штеви Ронђошу два сребра па ће добити натраг.

5.) Господар арендаш у Кикинду има ракије на продај, и на прилику: „комадара“ и „прдара“ по једну цену по дванајс крајцара литра; а „опаклијара“ и „батакуњара“ по шеснајс крајцара јонет литра. После има каже он праве „шљивке“ и „комовице,“ ал ја кажем, није то право ништа, све је то чивуцки бућкуриш.

6.) Кома су однели залогу од куће за порцију, нек се пожуре да изваду, јер ће доћи господар „Ишпиктор“ и горчило па ће продати на бубањ све.

7.) Живина здраво цркаву, зато није ником слободно бацати на сокаку, него нека ископу јаму на нек закопу; ко баца на сокаку ил' ти на друм, — биће оштрофован.

Кад је свршио изиштем од добошара ону артију и препишем верно, ако опет кадгод будем те среће — прибележићу.

Б.

Фрајла Мила и пролеће.

„Ал' је сретно то пролеће!“

— уздисала фрајла Мила, —

„већ је пуно цвећа нова,

шаренила зеленила!

а ја јадна још се држим,

зимушњег мог мундира;

једно што ми и сад вреди,

то је моја див-турнира!“

Др. Казбулбуц.

Невоља с дететом.

Мали Милан дошао из школе, приђе мени и озбиљно ме запита:

„Јел' браца; ко сад лаже ил' ти ил' наш господин?“

„За што Милане?“ — упитам га ја.

„Ти си ми навек причао да је краљевић Марко био Србин а наш господин нам данас рекао да је он био Хрват,“ — рече ми Милан.

„Ја не лажем а господин се забунио!“ — добије од мене одговор на питање.

Ј. Воцин-Мањин.

Он и вино.

Седео је сам за столом,
На столу је вина било;
Суко брке смешкао се;
А вино се руменило.

Налио је пуну чашу,
Испио је све до капи.
Гледа влашу, ко да оће,
Њоме да се разесапи.

Што ја рекнем тако стоји,
Само моје речи вреде,
А ти слушаш винце моје —
Слушаш као мало дете.

Заповест је моја света,
Роб слушати увек мора;
Па и другу чашу спусти,
Ао боже дивна створа.

Ћугало је рујно вино —
Јунак га је даље пио;
Пево — псово — заповед'о.
Хај ала се осилио.

Кудну поноћ; чудна тама
Ширила је своје груди —
А наш јунак бeбуче се,
Цева, пије још је туди.

Ћути вино — ал се чаша,
Гордо наже — виву шанe;
А наш јунак са клонулом
Главом под стол па'не.

Тада винце прозборило,
Ко је госо јунак сада;
Заповедаш а ја слушам
Ал то није бадавада.

Ћутим као ладна стена —
Ал ти главу љуто гријем,
Сад ти ћутиш — ја говорим
Видиш госо — како бријем.

Не вали се са јунаштом
Од бољeга бољи стоји —
Пођул један с другим сложно
Слога каже — да с не боји.

Секунд.

Теткова шала.

Дођем једном после подне тетку и затечем га где
лежи покривен опаклијом. Поздравим га по обичају срп-
ском, па га запитам:

— Шта радите, тетак?

— Гледим испод коже! — одговори ми он.

Др. Пеперитас.

Довио се.

„Сине,“ — рекла је мати сину ђаку, кад га је испра-
тила после вакације по ново у школу — „ти знаш, да ти
мати не зна писати, а по оцу баш не ћеш често добијати
писмо од куће. А ја могу мислити, како теби на страни
мора бити тешко, кад за дуго не добијеш никаква гласа
од куће. Него чуј! Сели ти и напиши један час неколико
писама, па остави мени код куће. Тако ће теби мати на
свако твоје писмо моћи одговорити. Чим ми пишеш, а ја
ћу одмах једно на пошту — а нећемо морати чекати на
оца“... Баш ти се, боже, те жене свачему довију!...

Блажн.

Критичари.

Критичари наши,
Ваше је оруже
Ил казати: Враже!
Ил казати: Друже!

Где критичар нема
Ни друга ни врага,
Ту се брзо расцвета
Здрава, млада снага.

А—е.

Мора се одложити.

Заљубио се Воја у гђцу Марту, па јој једаред после
вечере изјави своју љубав.

Гђца Марта није се на то нашла увређена: „Изви-
ните, господине, сад не могу примити, јела сам прженицу
са белим луком.“

Ј. Воцин-Мањин.

Обећава да ће се поправити.

Умре дете једној госпођи и она наручи мртвачку
труњу од финије врсте, па шта буде стало она ће већ
платити.

Столар донесе мртвачку труњу, ал госпођа му при-
мети да није онака какву је она заповедила, да није до-
вољно лепа.

Столар се на ту замерку збуни пак јој одговори:
„Опростите, милостивна, — ја ћу други пут лепшу на-
правити.“

Коч' Сава.

Или, или.

Кад те жена грди, псује,
А ти ћути не буд' љут,
Ил у себи признај: „крив сам,“
Ил' промрљај: женска ћуд!

Дође л' и до оклагије
Онда бегат' мораш, — знај —
Ил бегати мораш онда,
Ил зграбити други крај!!

Ј. Воцин-Мањин.

ПОЗИВ.

Општинство манастира Крупе стављајући до знања пријатељима Српства и православија да је на негда русевичама богомоље свете, манастира Крупе, као задужбине старих славних Неманића аманета наших ђедова и отаца са обилатом потпором Високе Земаљске владе за Босну и Херцеговину и дарезљивом руком српског народа обновио и подигао: свети Храм Богу а у чист и славу св. Илији.

Ако хришћанској души србиновој у опште срце јаче куца, а крила лету боље подрашћују, кад нас има више, који поштујемо аманете својих старих, који љубимо и срцем и душом своју матер православну цркву, који своје српство и православије засвједочавамо и збором и твором нек сваком буде овај глас из нашег краја на радост и лијепо знање, да ће та обновљена српска светиња и да пропоје божијим промислом и Архиепископским благословом: на Велику Госпојину ове године. У радости, у којој се ово општество усљед тога налази, не заборавамо да позовемо и сваког Србина и пријатеља православија да и он буде учесник те наше славе и нађе се у нашем колу тог дана Богу на молитви и срдачном весељу.

У то име добро нам дошао ко год дошао!

А наше је мјесто пуно красоте природе, богато старинским споменима, на zgodну путу 3 сахата далеко од Бањалуке а пут је колни до пред манастир, те се надамо да ће сваком боравак код нас у лијепој успомени остати.

Посвећење обавиће Његово Високопреосвештенство Господин А.Е. и Митрополит Ђорђе Николчевић уз асистенцију многобројног свештенства 15. августа на Велику Госпојину.

Дарови светом манастиру примаће се на дан освећења, ако издајни жели што послати може то учинити преко српске православне општине, или протопрезвитерског уреда у Вањојлуци.

У нади да ће те се овом братском позиву одазвати јесмо

У Крупи 26. јула 1889.

С поштовањем

Српска православна општина.

У СТВАРИ ПРЕВОДА МАДАЧЕВЕ

ЧОВЕКОВЕ ТРАГЕДИЈЕ.

Нека је на знање да сам у преваћању овога дела одмакао преко половине, и тако би се књига могла почети штампати за месец дана.

Досад се пријавило неколико стотина предбројника, али то још није довољно да књигу без своје штете издам. Но са више страна ми је јављено да се претплата купи.

Оних, који желе да се ова књига и латиницом изда пријавило се до сада двојица.

Ко књигу ову имати жели молим га, да ми се што пре јави, како би се према томе знао равнати.

Јављам и то, да ћу по жељи, која ми је изражена са више страна, уз књигу штампати и имена предбројника.

У Каменици на Преображење 1889.

Змајован Јовановић.

Отац (сину). Чуј, Јосиме! ако данас будеш добар онда доведем с м е ш нацепати дрва.

Јосим. А ако не будем добар?

Отац. Онда мораш нацепати.

А. Што ти, човече, тако ужасно пијеш?

Б. Оћу моје бриге у вину да утопим.

А. Па јеси ли их већ утопио?

Б. Јок. Умеду да пливају.

Н. Како ти се допада нови чизмар, што сам ти га препоручио.

Н. Н. Ох, тај ми је човек много радости причинио.

Н. Како то?

Н. Н. Кад у јутру обучем чизме што ми их је направио, цео дан се радујем помишљајући на вече, како ћу их моћи скинути.

Госп. Зар се не стидиш, тако здрав, млад и јак, па да просиш.

Проси јак (поверљиво). Молим, молим; ја не просим само, — ја покатакд и крадем.

(Из књиге искуства). Има људи, којима не смеш пружити мали прет, јер онда хоће целу руку. А има и девојака и удовица, којима тако исто не смеш пружити мали прет, — јер онда ти таки наметну целу руку.

Из сабора.

Један посланик ће рећи своме другу: ма шта је од тебе човече, ја те још нисам чуо да си овог заседања уста отворио?

Е видиш драги мој, сад си ми велику неправду учинио, баш на против кад год си ти говорио ја сам редовно зевас, одговори овај!

Сам ће си помоћи.

Лечник (болеснику). Но сад је грозница свој врхунац достигла; а сад ће ми прва брига бити, да вас од несносне жеђи ослободим.

Болесник. Молим вас г. докторе, опростите ме најпре грознице, а ја ћу се од жеђи већ и сам ослободити.

Расејан.

Гостионичарски слуга чистећи хаљине гостију, једног јутра довикнуће келнеру: пазите само, господин професор је данас у место чизама оставио свој цилиндер пред својим вратима, мора да је јако расејан био!

Једном ће један глумац рећи своме другу: наш је управитељ највећи магарац — међу нама.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

КЊИЖЕВНЕ ВЕСТИ.

ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА ЉУБОМИРА П. НЕНАДОВИЋА

дванаест књига
могу се добити у штампарији А. Пајевића
најнижом ценом за 4 ф.ор.

НОВА КЊИГА

Сад је баш изашла из штампе
МАЛА СПОМЕНИЦА

СА ПЕТСТОГОДИШЊЕ СЛАВЕ ВИДОВДАНСКЕ У КРУШЕВЦУ

и
миропомазања краља Александра у Жичи
(СА ВИШЕ СЛИКА)

написао
А. Пајевић.

Цео чист приход ове књиге намењен је фонду дра Ђорђа
Натошевића, за удове и сирочад учитељску.

Књига износи једанаест штампаних табака, ма-
ле француске 8-не, а штампана је на лепој,
глаткој хартији, према чему јој је одређена врло
умерена цена 50 новчића или 1 динар.

Шта има у овој књизи:

I. Садржина: 1. Од Београда до Кру-
шевца. 2. Крушевац очи Видов-дана 1889.
3. Крушевац на Видов-дан 1889. 4. Крушевац,
16. јуна 1889. 5. Из Крушевца у Краљево. 6.
Из Краљева у манастир Студеницу. 7. Миропо-
мазање краља Александра I. у Жичи седмоврат-
ној. 8. Манастир Жича у краљевини Србији.
9. Из Краљева у Крагујевац. 10. Неколико ча-
сова у Крагујевцу.

II. Слике: Насловна слика: Александар I.
миропомазани краљ Србије. 1. Кула Тодора од
Сталаћа. 2. Црква Лазарица у Крушевцу. 3.
Рушевине кнез-Лазарева града у Крушевцу.
4. Варош Крушевац. 5. Манастир Љубостиње.
6. Развалине града Маглича. 7. Манастир Сту-
деница. 8. Манастира Студенице украс на над-
вратн. север. врата. 9. Манастира Студенице
украсти стубаца јужних врата. 10. Манастира
Студенице скулптуре са источне стране цркве.
11. Жича седмовратна. 12. Нова црква у Кра-
гујевцу. 13. Гимназија у Крагујевцу.

Српским књижевима и растуривачима књи-
га, дајемо 25% попушта од горње цене и мо-
лимо их, да се наручбинама својим што ско-
рије нама обраћају.

У Новоме Саду 28. Јула 1889.

Издавалац-штампарија А. Пајевића.

Ради племените цели, на коју иде цео
чист приход ове књижице, молимо српско-хр-
ватска уредништва политичних и књижевних
листова, да овај оглас прештампати изволе.

РЕД ПЛОВИДБЕ.

Пошт. лађа
од 8. марта

1889. до
даље наредбе.

Из НОВОГ САДА у СЛАНКАМЕН, ТИТЕЛ: сваки
дан у 5¹/₂ сати после подне.

Из НОВОГ САДА за ЦОТИСКЕ СТАНИЦЕ: сва-
ки дан осим петка у 5¹/₂ сати после подне.

Из НОВОГ САДА у ЗЕМУН-БЕОГРАД: сваки дан у 5¹/₂
сати после подне.

Из НОВОГ САДА у ОРШАВУ-ГАЛАЦ: средом,
петком и недељом у 5¹/₂ сати после подне.

Из НОВОГ САДА у БУДИМПЕШТУ: сваки дан у
10¹/₂ сати пре подне. **ОДПРАВНИШТВО.**

О Г Л А С И.

ФРАЊЕ ХРИСТОФА
БЛЕШТАВИ

ЛАК ЗА ПОД

без мириса, брзо се суши и трајан је

Са својих практичних особина и једнострукости
у употреби згодан је за самосвојно лаковање патоса.
Собе после 2 сата могу се употребити. Има га у разним
бојама (које су као год и масне) а и без боје, који па-
тосу само блеска дају.

Углед и упутство за употребу налазе се код сто-
варишта

Фрања Христоф, Берлин и Праг. 4—6

Проналазач и творничар правог блештавог лака за под.
Стовариште у Н. Саду код Љ. Стефановића.

Ја Ана Чилаг

са мојом 185 центиметара
дугом див-лорелен-косом, добила
сам је 14-то месечном употребом
помаде, коју сам ја сама прона-
шла. Ова је помада једина по-
моћ против опадања косе. Она
унапређује растење косе и јача
власиште. Код мушких проузро-
кује брзо и снажно растење бр-
кова и браде, и у опште даје дла-
чици већ после кратке употребе
природну сјајноћу и лепоту, сврх
тога чува је до у најдубљу спр-
ност од преране оседлости. Цена
је једне тегле 2 ф.ор. Разашли-
ње дневно на све стране света
одмах по плаћеном готовом нов-
цу или унаточ (Postnachnahme).

CSILLAG & COMP.

Budapest, Königsgasse
куда треба све наручбине слаћи.

При наручбини од 6 тегли на ви-
ше 25% попушта и плаћена по-
штарина. 12—20